

FISKIVINNUTÍÐINDI

Svartkjaftarok undir Føroyum

Javnur fiskiskapur í Barentshavinum

Fiskiskapurin í Barentshavinum hevur seinastu trý árin ligið á einum jøvnum støði. Men broytingar eru í hvussu fiskurin verður viðgjördur. Í fjør vóru 93.900 tons av toski úr Barentshavinum landað í Norður Noregi. Harav 26.800 tons landað av útlendskum skipum, serliga russiskum. Meðan norðurnorsk fiskavirki undanfarin ár hava virkað eini 80 prosent at veiðuni útlendsk skipa

leggja upp, er hetta nú lækkað við eini helvt. Toskurin hjá russum verður nú frystur í stórum frystihotellum og síðan sendur víðari til Kanada og Kina til víðari virking.

Myndugleikarnir í Russlandi eru sera sinnadír í at fá russisk skip at landa í Ruslandi. Men hetta verður neyván í nærmastu framtíð, tí prisurin er nógv hægri venstafryi.

Minsta mátið ov lítið

Fiskimenn í Suðurnoregi bera ótta fyrri, at tað kann enda galið, verður minstamarkið á toski ikki sett upp. Í lötuni er minsta markið 30 sentimetrur, ella sum ein lítil greipufiskur.

– Fyri 10 árum síðan skutu vit upp, at seta minsta markið til 42 sentimetrar, men hesum stógaði Fiskaridirek-

toratið, sigur Trygvi Bjørnerem í Fylkesfiskerlaget Sør til Intrafish.

Støðan hjá toskastovninum í Norðsjónum er so ring nú at vandi er á ferð og kring allan Norðsjógvinn er eitt ynski um at víðka meskavíddina, fyrri at stóga skeivu gongdini.

Nei til oljuleiting

Øll fiskimannafeløgini í Vesterálen siga korta nei til royndarboringar og aðra oljuleiting út fyri Norðurnoregi. Hetta skrivur norska blaðið Vesterálen.

Fiskimenninir halda,

at fiskiveiða og oljuvinna kann ikki virka saman og teir vísa til at granskarar hava víst á, at evni, sum oljuvinna koyrir á sjógv kann ávirka evnini hjá fiski at nærast.

Óttast ikki russiska kjarnorkusamtykt

Norski stovnurin, Statens Strålevern, óttast ikki fyrri at kjarnorkuburturkast verður flutt úr Vestureuropa og fram við norsku strondunum til Russland í nærmastu framtíð.

Russiska tingið, Dumain, samtykti mikudagin eina lóg sum ger tað møguligt at innflyta kjarnorkuburturkast og endurvinnna hetta, skrivur Intrafish.

– Russum tørvar ein marknaða, skal hesin dreymur gerast veruleiki. Tað vil siga, at teimum tørvar onkran, sum er villigur at keypa hesa tænastu. Eg dugi ikki at fimynda mær nakað vestureuropeiskt land, ið vil senda kjarnorkuburturkast til Russlands, soleiðis sum stóð-

an er í dag. Russar megna ikki sjálvur at beina sítt egna kjarnorkuburturkast av vegnum, hvussu skulu teir so klára kjarnorkuburturkastið hjá vesturheiminum, sigur Erling Stranden, Statens Strålevern við Intrafish.

Hann vísir eisini á, at um vestureuropa fór at útflyta kjarnorkuburturkast til Russland, so er óttin fyrri eini vanlukku við norsku stendurnar heilt yvirdrivin. Tangarnir við burturkasti, tola eitt nú eld, ella um teir søkka á botn og teir kunnu takast upp aftur seinni, sigur hann. Hann leggur afturat, at óttin er meira av psykologiskum slag, og hesin kann eitt nú ganga út yvir fiskauflutningin.

Okkara myndamaður fastlesti hesa myndina av Krúnborg, tá hon lá fulllastað við nýggju bryggjuna á Viðanesi og bíðaði eftir landingartørni í Fuglafirð. Byrjað verður at landað í kvöld

Mynd: Jens Kr. Vang.

Jústinus Leivsson
Eidesgaard

Svartkjafturin er komin í føroyskan sjógv og fleiri bátar liggja og bíða eftir landingartørni á øðrum túrinum. Krúnborg lá á Havnini í gjár fullfermdur av svartkjafti. Hon verður landað leygarkvöldið. Christian í Grótinum varð landaður í gjár.

– Svartkjafturin hevur tikið seg upp á eini leið beint innanfyri føroyska fiskimarkið í ein útsynning úr Munkinum. Á leiðini

royna umframt teir føroysku, átta russar, ein norðmaður og ein dani. Ongin íslenskur bátur er í føroyskum sjógv, sigur vaktavandi á Vaktar og Bjargingartænastuni.

Svartkjafturin stendur tættur. Teir stóru bátarnir, sum taka yvir 2000 tons royna ikki meir enn tvey samdøgur, so eru teir fulllastaðir. Nú svartkjafturin er komin í føroyskan sjógv er útlíðið og kvotan er farin at minka. Vaktavandi roknað við, at norðmenn veðra sendir til hús einaferð

miðskeiðis í mai. Føroyingar eru ikki undir kvotuskipan í føroyskum sjógv og kunnu royna nakað longri. Tað gjørdur teir eisini í fjør. Tað er TAC ella mest loyvda veiða ásett fyri svartkjaft.

Norðborg er á veg til Eskifjørðin í Íslandi at selja. Tróndur í Gøtu er á veg heim við fullari last. Jón Sigursson er á triðja túrinum í Leirvíkini í Hetlandi og landar. Mót-tøkumøguleikarnir eru ikki so góðir í Hetlandi, at tað loysir seg hjá teim stórru

nótabátunum at landa har. Jón Sigurdsson er ein at teim minni nótabátunum, hann tekur 800 tons.

Russar eiga eitt systurskip til Christian í Grótinum. Tað roynir eisini í føroyskum sjógv eftir svartkjafti, men virkar ikki fiskin umborð. Teir hava landað í Íslandi. Onkran túrin í fjør landaðu teir eisini hjá Havsbryn.

Nærberg liggur úti og virkar umborð saman við sjei russiskum trolarum.

Onki alment veðhald í fiskiflotanum

Talvan sýnir veðhaldsskyldur landskassans seinastu níggju árin

Jústinus Leivsson
Eidesgaard

Í 1992 vóru veðhaldsskyldur landskassans 1,5 milliarðir krónur og hav átti vinnulívið og serliga fiskiflotin 454 milliónir krónur.

Veðhaldsskyldurnar hjá landskassanum í vinnulívinum eru minkaðar rættuliga skjótt seinastu 10

árin. Í 1995 vóru veðhaldini komin niður á 100 milliónir og í dag eru tey so at siga burtur, tað standa sjei milliónir eftir.

Veðhaldsskyldur landskassans eru í dag 242 milliónir, harav eiga kommunurnar størsta partin, 157 milliónir krónur, veit Hagstovan at siga.

Veðhaldsskyldur landskassans
Sektorbólking hjá hagstovuni

	Kommunarnar	SEV	Teljavarkeldur	Aðrar alm. fyriskur	Vinnulívið	Í alt
31-dec-2000	157	22	19	36	7	242
30-jun-2000	178	23	23	41	6	271
31-dec-1999	178	27	28	41	10	285
30-jun-1999	183	27	32	74	15	328
31-dec-1998	187	32	36	103	32	390
30-jun-1998	192	32	50	300	54	629
31-dec-1997	203	36	60	314	58	670
30-jun-1997	206	38	78	388	73	784
31-dec-1996	208	44	100	430	73	855
30-jun-1996	205	45	113	473	81	818
31-dec-1995	178	51	127	524	109	989
30-jun-1995	195	53	137	558	124	1.067
31-dec-1994	206	59	152	616	145	1.160
30-jun-1994	217	61	160	685	188	1.309
31-dec-1993	228	62	193	489	198	1.177
30-jun-1993	235	84	202	477	248	1.227
31-dec-1992	239	66	246	567	325	1.436
30-jun-1992	256	68	255	478	454	1.613